

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th November, 2022

ISSN: XXXX-XXXX

Website: econferenceseries.com

MEDIKAMENTOZ ALLERGIYANING KLINIK XUSUSIYATLARINI STATISTIK TAHLIL QILISH.

Razikova I. S.,

To'laboyev S. O.,

Davlatov J. D.

Maqsudova.M. Sh

Respublika Ixtisoslashtirilgan Allergologiya Ilmiy Markazi

Rezyume

Jahon sog'lioni saqlash tashkiloti ma'lumotlariga ko'ra dori allergiyasi allergik kasalliklarning ni tashkil etadi,Farmakologiyani rivojlanib borishi bilan dori allergiyasining uchrash darajasi ham ortib boryapti,Respublika Ixtisoslashtirilgan Allergologiya Ilmiy Markaziga ambulator murojat qilgan 130 nafar bemorning allergologik anamnezi to'liq o'rganilib,ambulator kartalari o'rganildi va laborator tekshiruv natijalari staristik tahlil qilindi.

Kalit so'zlar: Dori allergiyasi,anafilaktik shok,qavarchiqlar,kvinke shishi,dori vositalari,antibacterial vositalar,

Dolzarbliги

Dori moddalari ta'sirida yuzaga kelayotgan allergik reaksiyalar zamonaviy tibbiyotning dolzarb muammolaridan biri hisoblanadi.Hozirgi kunda nafaqat dori moddalarining soni,balki ularning organizmga ta'sir kuchi xam o'sib bormoqda.Yangi yuqori samarali dori moddalarini joriy etilishi davolash ishlarini yaxshilanishiga imkon berishi bilan birga organizmda bir qancha nojo'ya reaksiyalarni ham keltirib chiqarmoqda.mutaxassislarining ma'lumotlariga ko'ra dori moddalarini qabul qilgan kishilarning 10-20% dori moddalar keltirib chiqargan asoratlar kuzatiladi.O'zbekiston respublikasi sog'lioni saqlash vazirligining manbalariga qaraganda shifoxonaga qabul qilingan 10548 nafar bemordan 268 nafari dori moddalaridan kelib chiqqan asoratlarni davolash uchun yuborladi.Kasallikning o'sishining asosiy sababi allergik anamnezni to'g'ri

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th November, 2022

ISSN: XXXX-XXXX

Website: econferenceseries.com

baholamaslik,dori moddalarining ko'p miqdorda asossiz ravishda belgilash (polipragmaziya),aholini o'z o'zicha turli dori vositalarini shifokor ko'rsatmasiz qabul qilish hamda bir biriga yaqin bo'lgan dorilarni belgilash hisoblanadi.

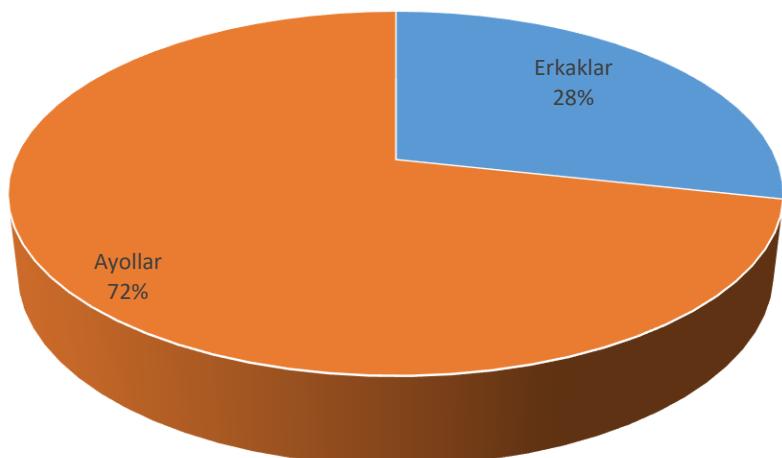
Maqsad Eng ko'p allergik reaksiya kuzatilayotgan dori guruhlarini hamda allergik reaksiyalarning qaysi klinik shakllari ko'proq uchrayotganligi va tashxis qo'yishda qaysi diagnoz usuli ko'proq samaradorliligin o'rghanish.

Ilmiy tekshirish metodi va materiali Tekshiruvda Respublika ilmiy ixtisoslashtirilgan allergologiya markaziga murojat qilib kelgan 130 nafar bemorlar tekshirildi.Har bir bemordan to'liq allergologik va dori allergiyasi anamnezi o'rganildi,ambulator kartalar yig'ildi hamda allergologik tekshiruv natijalari o'rganilib statistik tahlil qilindi.

Natija va tahlillar

Kuzatuvlar Respublika ixtisoslashtirilgan Allergologiya Ilmiy Markazida o'tkazildi. Respublika ixtisoslashtirilgan Allergologiya Ilmiy Markaziga murojaat qilgan bemorlarning ambulator kartalari retrospektiv tahlili amalga oshirildi.Tekshiruv davomida 130 nafar dori allergiyasi bilan og'rigan bemorlarning 93 (71,5%)-ayollar, 37 (28,5) -erkaklarda uchraganligi aniqlandi. Shunday qilib, ayollarda erkaklarga qaraganda 2,5 marta ko'p uchrayotganligi aniqlandi.

Ayollar va erkaklarda dori allergiyasining uchrash darajasi

Proceedings of International Educators Conference

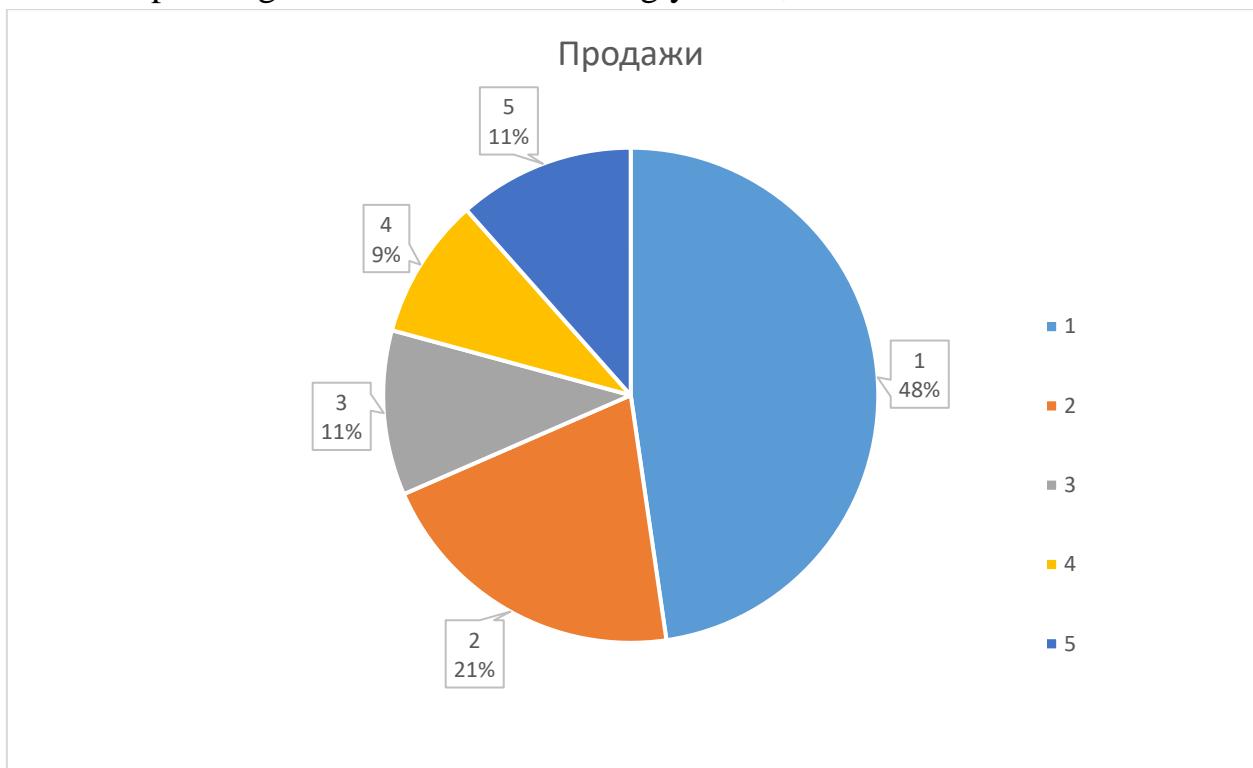
Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th November, 2022

ISSN: XXXX-XXXX

Website: econferenceseries.com

Bir dori guruhidan yuzaga kelgan allergiya 130 bemorlarning 62 tasida (bemorlarning umumiy sonining 46,3%) aniqlandi; ikkita dori guruhi – 27 bemor (20,7%), uchta dori guruhi - 14 bemor (11,5%), dori 4 guruh -12 bemor (9,2%), 5 va dori ko'proq guruhlari - 15 bemor (12,3%). Shunday qilib, asosan, bemorlar dori moddalarining 1 guruhiga ko'p allergik reaksiya kuzatildi – 46,7% hollarda va 2 va undan ko'p dori guruhlari uchun dori allergiyasi-53,3% kuzatildi.

Dori guruhlari bo'yicha to'liq o'rganilganda quyidagicha taqsimlanadi: Sefalosporin guruhi – 26,1% (34 bemor), NYaQV- 23% (30 bemor), sulfanilamid dorilar (SA) – 3% (4 bemor), mahalliy anestetik (ma) – 5,3% (7 bemor) (ulardan novokain uchun reaktsiyalar 73,7% tashkil etdi; lidokain - 26,3%), Ftorxinolonlar guruhi – 3,8% (5 bemor), tetrasiklin – 6,1% (8 bemor), yod o'z ichiga olgan preparatlar – 2,3% (3 bemor), penitsillin guruhi– 10% (13 bemor), har xil dori guruhlari - 13% (17 bemor), zamburug'ga qarshi vositalar 1,5% (2 bemor), streptomitsin 5,4% (7 bemor)

Proceedings of International Educators Conference

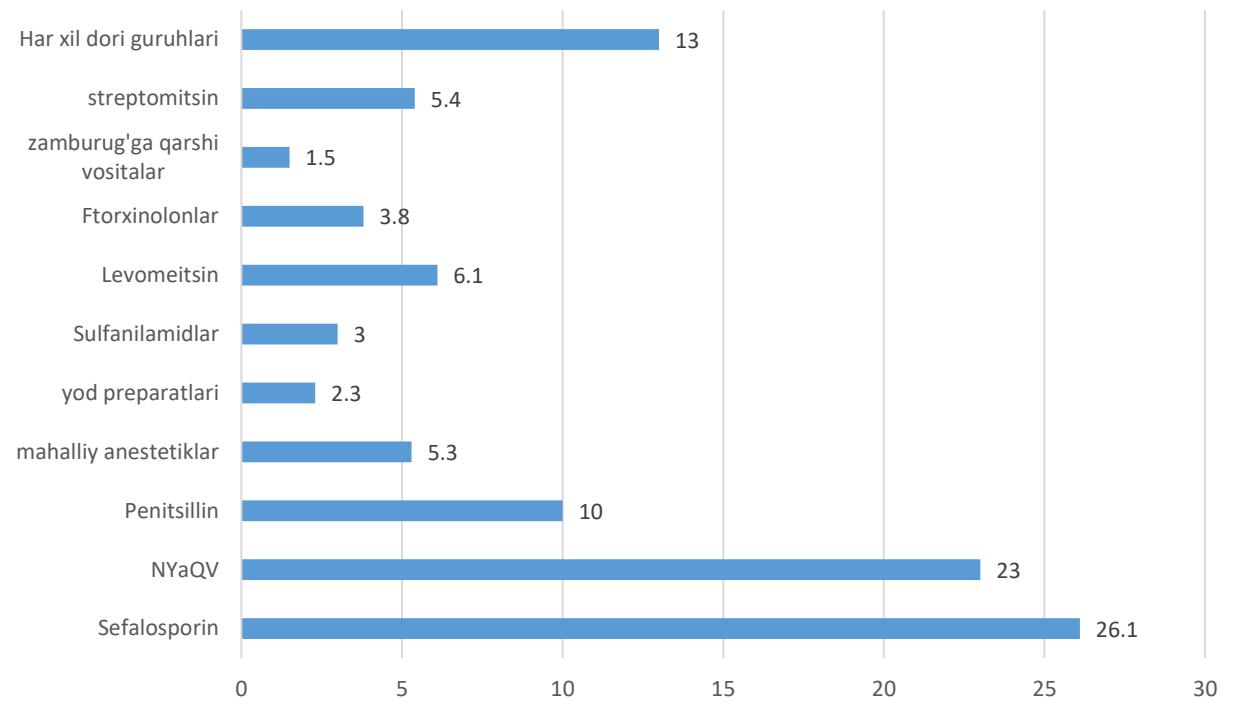
Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th November, 2022

ISSN: XXXX-XXXX

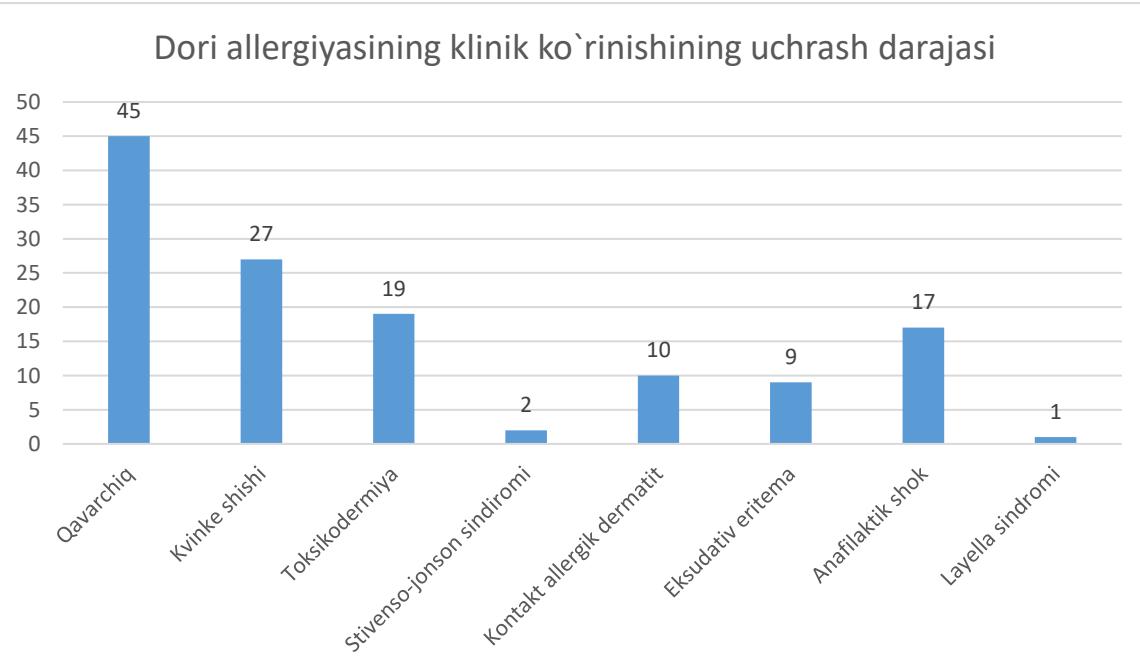
Website: econferenceseries.com

Eng ko'p dori allergiyasini yuzga keltiruvchi dori guruahlari nisbati

Dori allergiyasining klinik kechish xususiyatlari o'rganilganda quyidagicha ko'rinishga bo'ldi.

Dori allergiyasining klinik ko'rinishining uchrash darajasi

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th November, 2022

ISSN: XXXX-XXXX

Website: econferenceseries.com

Xulosa

Tekshiruvlar davomida Respublika Ixtisoslashtirilgan Allergologiya Ilmiy Markaziga dori allergiyasi bilan murojat qilgan bemorlarda eng ko'p allergik reaksiya keltirib chiqarayotgan dorilar guruhi, eng ko'p qaysi klinik ko'rinishi uchrayotganligi aniqlandi. O'rganishlar natijasida hozirgi kunda eng ko'p allergik reaksiyani antibiotiklar(sefalosporinlar) keltirib chiqarayotganligi aniqlandi.

Adabiyotlar ro'yxati

1. Vidal M.F., Abrami P., Lermeyer Dj. Anafilaksiya va idiosinkraziya. Press Med 1922;30:189-92
2. Kolxir.P.V. dokazatelnaya allergologiya-immunologiya.-M: prakticheskaya meditsina, 2010.—528 s.
3. Roy Patterson., Gremmer L.K., Grinberger P.A. Allergik kasalliklar: diagnostika va davolash. 2000.-768 s.
4. Shpeer. Aspirinli allergiya: klinik tadqiqod // Southern Med jurnal 1975;68:314-8
5. Stevenson D.D. Aspirinli astma bilan og'rigan bemorlarda desensibilizatsiya: alternativ terapiya // J Astma. 1983;20(1): 31-8
6. Dranik G.N. Klinik immunologiya va Allergologiya. LLC "Tibbiy axborot Agentligi", Moskva 2003
7. Klinik allergologiya. Tanlangan ma'ruzalar. Amaliy tavsiyalar L.A. Goryachkina, E.P. Terekhova, O.V. Sebekina, Moskva 2017.